

בן סורר ומורה פרק שמיני סנהדרין סמ.

עין משפט נר מצוה

א ו מיי פ"ח מהלכות גולה
ה"א סג עין ע
טו"מ"ר"י (סו):
ב ו מיי פ"ח מהל'
מג"ה סג עין ע
לארן:

(א) [צ"ק קטן: ג] (ט) (סוטה
יא. ע"ש) (א) גיטת רש"י
א"י ה"א, (ד) [גימטא ל.ו.],
(ה) לעיל מ' (פסחים א"ה);
(ו) לעיל ט' גימטא טו;
(ז) קידושין י' גימטא ז'.

תורה אור השלם

1 ואיש כי ישבב את
אשה שכבת זרע והוא
שפחה נזרפת לאיש
והפרה לא נזרפתה או
חפשה לא נתן לה בקרת
הזיקה לא יזמתו כי לא
חפשה: ויקרא ט"ב
2 וכן זרע על רעהו
לקרנו בערמה מעם
מזבחי הקרוב למתו:
שמות כ"ד
3 ויזד יעקב ויזד ויבא
עשו מן השדה והוא
עקיף: בראשית כ"ה כ"ט
4 כי יזקה לאיש בן
סורר ומורה אינו שבע
בקול אביו ובקול אמו
והסרה אתו ולא ישמע
אליו: דברים כ"ה י"ח
5 וישפטו העדה בין
המכה ובין גאל הים על
המשפטים:
והצילו העדה את הרצח
מיד גאל הים והשבו
אתו העדה אל עיר
מקלטו אשר נס ישמע
וישב בה עד מות הבדן
הגדל אשר משח אתו
בשמן הקודש:
במדבר כ"ד כ"ה

גליון הש"ס

רש"י ר"ה קמ"ה וכו'
שיקבל אביו את גיטתו
ישבב אביו את גיטתו
נרש"י קט"ה קט"ה וכו'
וקידושין דף מג ע"ב
נרש"י ד"ה ה"א וה"ב
וקידושין דף י"ג ע"א טו"ס
ד"ה ומקבל:

ואמר רחמנא איש. ולא כתיב וחס אין לו גואל מאי טעמא כתיב
איש אלא משום דכתיב וחס דמשמע פעמים שיש לו יורשים ולהכי
כתיב איש ללמדך איש הוא דאיכא לפוקי שמה יוליד בני משנגמיר
ואיך רשאי להפקיע קרן שלו ולתמו לכהן עד שדמד שאין לו
יורשים רבא קטן גר מסתמא גול שלו
ששבע עליו ישראל ללמדך לכהן הוא
בידוע שאין לו גואלים: איש. גבי
שפחה חרופה כתיב (ויקרא יט) ואיש
כי ישבב את אשה שכבת זרע וגו':
שלא הביאה שלישי. שאם אמה זורעה
אינה מנממת: וכו' יוד. מדאפקיה
בלשון מזיד ולא כתיב זכו ירשיע איש
למזל דרוש זיה נמי האי מזיד
מנבל: בן ולא אב. לגבי בן סורר
ומורה בן ולא אב וקס"ד דמשמע
בן שכבר נולד לו בן דשזב אינו
נעשה בן סורר ומורה ואי קטן לא
מוליד ה"ד דלאיטריך למעוטי: אי
נימא דאיעברא. אמיה מהאי בתר
דאייתי שמי שערות ושיהה צו ט'
חדשיה לקיף זקן ובתוך כך נולד
בן וקא ממעט קאן דלע"ג דרואי
הוא לבן סורר ומורה נפטר בשביל
שנולד לו בן: והא א"ר כרוספדאי.
כל ימיו של בן סורר ומורה אינו
אלא שלשה חדשים בלבד ואע"ג דלא
הקיף זקן אינו נעשה בן סורר ומורה
לאחר ג' חדשים לאחר שהביא שמי
שערות והשתא לא דייק טעמא דרבי
כרוספדאי מהיכא ולקמן בעינן ליה
מיהו קרא לא כריך למעוטי דלפילו
לא אב הוא יהא מפטר בג' חדשים:
אלא לאו. כי איטריך למעוטי כגון
דאוליד מקמי ג' חדשים בתר שמי
שערות ועל כרחיך איעברא ו' חדשים
מקמי דאייתי בן. שערות אוליד
מקמי דלקיף זקן ו' חדשים נמי לא
עברו עליו ושמע מינה קטן מוליד:
לא נעולס דאיעבר בתר דאייתי שמי
שערות וכו'. והאי דקאמר רבי
ישמעאל בן ולא אב לא כשילדמו
אמו כבר לבנו קא ממעט דבלאו
הכי מפטר מדין בן סורר ומורה או
בג' חדשים או צהקפת זקן: אלא כי
אחא רב דימי. פירשה לדתא דבי
רבי ישמעאל דתא לאשמעינן האי
דרבי כרוספדאי דמי שערות עליו ג'
חדשים לאחר שהביא שמי שערות
פטור וה"ק בן ולא הראוי להיות אב
והיינו לאחר ג' חדשים אחר שהביא

בידוע שאין לו גואלים. וא"ת דמשמע דקטן בידיע שאין לו
גואלים משום דלינו מוליד וכן כפ' אין בן המודר (מג"ה)
דף נ"ה: זאת תורת היולדת בין גדולה בין קטנה ופי"ך קטנה בת
לדה היא מאי קושיא הא אמרינן לקמן בשמעתי דורות הראשונים
היו מולדינן בת' שנים ויש לומר דלף

ואמר רחמנא איש א"ר איש אתה צריך לחזור
עליו אם יש לו גואלין ואם קטן אי אתה
צריך לחזור עליו בידוע שאין לו גואלין
איתיביה אביי איש אין לי אלא איש בן ט'
ושנים ויום אחד שראוי לביאה מניין ת"ל
ואיש א"ל יש לו ואינו מוליד כתבואה שלא
הביאה שלישי דמי דבי חזקיה תנא וכו' יוד
איש איש מזיד ומזרע ואין קטן מזיד ומזרע
א"ל רב מרדכי לרב אשי מאי משמע דהאי
מזיד לישנא דבשולי הוא דכתיב ויוד יעקב
נזיר ויהא תנא דבי ר' ישמעאל ב' בן ולא אב
הכי רמי אילימא דאיעבר בתר דאייתי שתי
שערות ואוליד מקמי דלקיף זקן מי איכא
שהות כולי האי והא א"ר כרוספדאי ככל
ימיו של בן סורר ומורה אינו אלא ג' חדשים
בלבד אלא לאו דאיעבר מקמי דלייתי שתי
שערות ואוליד מקמיה דלקיף זקן וש"מ

קטן מוליד לא לעולם דאיעבר בתר דאייתי שתי שערות ואוליד בתר
דאקיף זקן ודקא קשיא דרבי כרוספדאי כי אתא רב דימי אמר אמרי
במעברא בן ולא הראוי לקרותו אב גופא אמר ר' כרוספדאי א"ר שבתאי
כל ימיו של בן סורר ומורה אינו אלא ג' חדשים בלבד והאנן תנן משיביא
שתי שערות ועד שיקיף זקן וקא ממעט קאן דלע"ג דרואי
חדשים אע"ג דלא הקיף יתיב רבי יעקב מנהר פקוד קמיה דרבינא ויתבי
וקאמר משמיה דרב הונא בריה דרב יהושע ש"מ מדרבי כרוספדאי
א"ר שבתאי יולדת לשבעה אין עוברת ניכר לשלישי ימיה דאי ס"ד עוברת
ניכר לשלישי ימיה למה לי ג' בתרי ותילתא סגיא א"ל לעולם אימא לך
עוברת ניכר לשלישי ימיה זיל בתר רובא אמרוה קמיה דרב הונא בריה
דרב יהושע אמר ליה וברדיני נפשות מי אזלינן בתר רובא התורה אמרה
ושפטו העדה והצילו העדה ואת אמרת זיל בתר רובא אהדרוה קמיה דרבינא
א"ל וברדיני נפשות לא אזלינן בתר רובא והתנן א אחד אומר בשנים בחדש
ואחד אומר בג' עדותן קיימת שזה יודע בעיבורו של חדש וזה אינו יודע
ואי ס"ד לא אמרינן זיל בתר רובא נימא הני דוקא קא מסהדי ואכחושי הוא
דקא מכחשי אהרדי אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא ורובא דאינשי
עבדי דטעו בעיבורא דירחא אמר רבי ירמיה מדפתי אף אנן נמי תנינא
בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בכיאה ואם בא עליה יבם קנאה וחייבין
עליה משום אשת איש ומטמא את בועלה לטמא משכב התחתון כעליון
נישאת לכהן אוכלת בתרומה בא עליה אחד מן הפסולין פסלה מן הכהונה
ואם בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה מומתין עליה והיא פטורה
ואמאי

סימן להצאת שערות לקטנה בת
י"ג שנה ויום אחד ולקטן בן י"ג
שנה ויום אחד זדורות הראשונים
שהיו מנהגיהם להביא שערות היה
זמן גדלות וקטנה הרבה והא
דקאמר לקמן וכו' עד בלללל משכן
דר י"ג שנה הוה דכתיב איש איש
ממלכתו התם רובא רובא רובא על
דורות הראשונים דלפילו כי אזלת
בת דורות והשתא לפי שלא תראה
להוכיח שנחשבים גדולים כפחות א"כ
בעל כרחיך צר מליכר שנין הוה:
אחד אומר בשנים בחדש.
פירשתי לעיל צפרק היו
צדוקין (דף מהל' ד"ה ע"ה):
בת ג' שנים ויום אחד. פירשתי
צפ' ארבע מיתות (לעיל נ"ה):
ל

שמינו פ"ח מהלכות גולה
ה"א סג עין ע
טו"מ"ר"י (סו):
ב ו מיי פ"ח מהל'
מג"ה סג עין ע
לארן:

שמינו פ"ח מהלכות גולה
ה"א סג עין ע
טו"מ"ר"י (סו):
ב ו מיי פ"ח מהל'
מג"ה סג עין ע
לארן:

שמינו פ"ח מהלכות גולה
ה"א סג עין ע
טו"מ"ר"י (סו):
ב ו מיי פ"ח מהל'
מג"ה סג עין ע
לארן:

שמינו פ"ח מהלכות גולה
ה"א סג עין ע
טו"מ"ר"י (סו):
ב ו מיי פ"ח מהל'
מג"ה סג עין ע
לארן:

שמינו פ"ח מהלכות גולה
ה"א סג עין ע
טו"מ"ר"י (סו):
ב ו מיי פ"ח מהל'
מג"ה סג עין ע
לארן: